

Kulturtanken
Den kulturelle
skolesekken
Norge

Årsrapport 2017

ÅRSRAPPORT FOR KULTURTANKEN 2017

INNHOLD

s. 4	1.1 Del I. Leders beretning
s. 6	1.2 Del II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
s. 10	1.3 Del III. Årets aktiviteter og resultater
s. 17	1.4 Del IV. Styring og kontroll i virksomheten
s. 21	1.5 Del V. Vurdering av framtidssutsikter
s. 22	1.6 Del VI. Årsregnskap

Kulturtanken

Postboks 4261 Nydalen
N-0401 OSLO

Tlf.: 22 02 59 00
post@kulturtanken.no
www.kulturtanken.no

Oppsett: Kristian Ulyses Andaur
Foto: Lars Opstad / Kulturtanken

1.1 Del I. Leders beretning

Samlede resultat og viktigste prioriteringer

Kulturtanken – Den kulturelle skolesekken Norge er Kulturdepartementets egen etat for kunst og kultur til barn og unge. Gjennom koordinering, forvaltning, utvikling og forskning på og i Den kulturelle skolesekken (DKS), skal Kulturtanken videreføre og videreutvikle DKS som kjernen i regjeringens politikk for kulturformidling til barn og unge.

I løpet av 2017 har virksomheten gått fra å være en organisasjon med en 50 år lang historie bak seg som musikkproduserende enhet under navnet Rikskonsertene, til å bli Kulturtanken; en etat med et helt nytt mandat, ansvarsområde og fagfelt. Mine viktigste prioriteringer for å kunne gjennomføre en slik betydelig endring har vært fullføringen av en omfattende omstillingsprosess, utfasing av skolekonsertordningen, kunnskap om tilskuddsforvaltning og etableringen av forprosjektet til en nasjonal digital portal for ordningen Den kulturelle skolesekken (DKS-portal). Dette har vært nødvendig for å kunne levere på mandatet, ansvarsområdet og de nye fagfeltene Kulturtanken har fått ansvar for. Kritiske faktorer har vært tilsettinger, etablering av en ny organisasjonsstruktur samt kompetanse innenfor ny teknologi i hele virksomheten.

Kulturtanken har også jobbet med å etablere Kunsttanken. Kunsttanken er installert med ulike verktøy innen blant annet VR og AR, og er vårt laboratorium for pilotering og utprøving av nye formidlingsmåter innenfor kunstreningene i DKS.

Vi har hatt møter og seminarer sammen med ulike utviklere gjennom 2017, og har blant annet igangsatt en pilot på kulturarvfeltet. Kunsttanken bidrar til å løfte oss som organisasjon; vi opplever at våre bidrag er til nytte, inspirasjon og utvikling for feltet, og at vi er en pådriver i å peke ut en ny retning for fremtiden.

I tillegg har vi jobbet med resultatmålene forøvrig i tildelingsbrevet og fellesføringer fra Kulturdepartementet. Vi har inngått flere avtaler med spennende potensial fremover på forskningsfeltet, og er i samtaler med flere. Vi har satt i gang en rekke samarbeidsprosjekt med tilskuddsmottakere, vært med på å bidra til at KS nå har ansvar for å få på plass en honoraravtale med utøvere, og gjort en avtale med Utdanningsdirektoratet om å måle DKS gjennom Den nasjonale spørningen til skole-Norge som gjennomføres våren 2018.

Der vi ikke har levert som forventet, er årsaken manglende nødvendig kompetanse for å nå målene. Noen tilsettinger tok noe lenger tid enn forutsett. Flere nye medarbeidere begynte så sent som i november og desember 2017, og da var det ikke mulig å nå alle resultatmål knyttet direkte til enkelte fagfelt.

I løpet av 2017 har Kulturtanken også prioritert å jobbe med ekstern forståelse av den nye etaten. Vi har ikke ansett dette for å være en kritisk faktor på samme nivå som tilskuddsforvaltning og tilsettinger, men har likevel brukt mye tid på foredrag, reiser og besøk, nettsider, sosiale medier, møter hos oss i Kulturtanken og annet for å skape forståelse rundt den nye etatens oppdrag. Dette har vi prioritert så langt vi har klart.

Viktige utfordringer i 2017

Selv om jeg vurderer samlede resultatmål til å være gode, ser jeg likevel tilbake på et utfordrende år hvor en stor omstillingsprosess skulle landes i henhold de krav og forventninger som ble stilt av Kulturdepartementet, innenfor gjeldende regelverk for omstilling i staten. Behovet for kontinuerlige risikoanalyser, tett samhandling med tillitsvalgte og verneombud og tillit fra departementet underveis i prosessen har vært avgjørende for å lykkes med oppdraget innenfor korte tidsrammer.

I løpet av 2017 ble en ny ledergruppe etablert med tre avdelingsdirektører, vi ansatte fagansvarlige for de seks kunst- og kulturuttrykkene i Den kulturelle skolesekken, og medarbeidere med særskilt kompetanse innen pedagogikk, sosiale medier og forvaltning. For å kunne etablere denne nye strukturen og foreta nytilsetninger måtte organisasjonen nedbemannes betydelig. Alle disse prosessene foregikk parallelt. Kulturtanken skulle også fase ut en betydelig del av skolekonsertordningen, barnehagekonsertene, den internasjonale virksomheten og Barnas verdensdager, og samtidig levere på nye krav fra Kulturdepartementet.

Vi har også jobbet med organisasjonens interne rutiner samt styring og kontrollsystem i overgangen fra Rikskonsertene til Kulturtanken. Her er det kartlagt behov for et større arbeid, som er igangsatt. Det har også vært utfordrende med mange nye føringer på områder som digitalisering, arkiv og ikke minst forberedelse til den nye personvernlovgivningen (GDPR), men med ny bemanning også på disse feltene er vi nå godt i gang med dette arbeidet.

Effektivisering og produktivetsforbedring

Kulturtanken hadde ved utgangen av 2017 ca. 45 årsverk. Dette er en nedbemanning på ca. 10 årsverk fra inngangen til 2016 (da virksomheten var organisert som Rikskonsertene). I den omstillingsprosessen etaten har vært gjennom er den viktigste effektiviseringsgevinsten vi kan ta ut å ha rett kompetanse til vårt nye oppdrag, og til et fremtidig endret arbeidsliv.

Kulturtanken er nå bemannet med spesialkompetanse på juss, IT, HR, økonomi og arkiv, og i behovet som avdekkes i vår sourcing-strategi ser vi tydelig at vi nå har et bredere og større kunnskapsfelt dekket i egen organisasjon.

Gjennom spesialisering jobber vi profesjonelt med produktivetsforbedring, og er i full gang med en større satsning på DKS-portalen, som vi nylig fikk 9,6 millioner kr i medfinansiering av Difi til. Vi jobber med sky-løsninger, egne digitale arbeidsflater for prosjektarbeid og gjennomføring av styringsdialoger med alle tilskuddsmottakere via vårt nye digitale system Zoom.

De fagansvarlige på kunst- og kulturfeltene gir, sammen med medarbeidere i FoU-avdelingen, en vesentlig kvalitetsforbedring på statistisk materiale og på kvalitetsarbeidet med Den kulturelle skolesekken generelt. På denne måten arbeider vi med «produktivetsforbedring», eller verdiskaping, som er et bedre egnet uttrykk for kunst- og kulturfeltet.

1.2 Del II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Virksomhetens formål og organisering

Kulturtanken – Den kulturelle skolesekken Norge er en fagetat under Kulturdepartementet, med forvaltnings- og utviklingsansvar for ordningen Den kulturelle skolesekken (DKS), kjernen i regjeringens politikk for kulturformidling til barn og unge i skolen. I Den kulturelle skolesekken møter skoleelever profesjonelle kunstnere, og opplever, blir kjent med og utvikler forståelse for kunst og kultur av høy kvalitet. Kulturtanken er underlagt et mandat som er fastsatt av Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet i fellesskap, og omfatter forvaltning, utvikling, koordinering og forskning.

Kulturtanken – Den kulturelle skolesekken Norge er organisert som en enhet med kontor i Oslo. Etaten har tre fagavdelinger. I 2017 hadde Kulturtanken også Stab kommunikasjon, som vist til på organisasjonskartet. Dette ble endret i 2018, og Stab er nå endret til en fagovergripende avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt, men med tilsvarende plassering i organisasjonskartet.

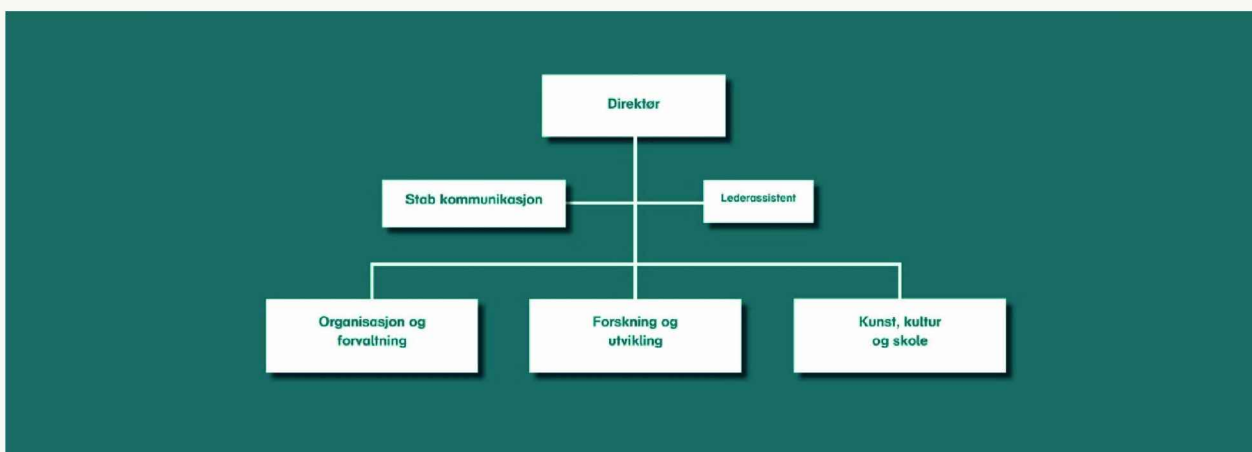
Avdeling for organisasjon og forvaltning har ansvar for tilskuddsforvaltning, IKT, innkjøp, juridiske spørsmål, HR og drift. Det er også i denne avdelingen utviklingen og ansvaret for innovasjonsprosjektet DKS-portalen ligger.

Avdeling forskning og utvikling har ansvar for å bidra til et større kunnskapsgrunnlag om ordningen Den kulturelle skolesekken i samarbeid med eksterne fagmiljø gjennom å initiere forskning, ta ansvar for å samle forskningsfeltet for kunst og kultur til, for og med barn og unge, løfte og belyse kvalitets- og formidlingsbegrepet i DKS spesielt, statistikk, utredninger og analyse samt å bygge opp og tilby tjenester i Kunsttanken, Kulturtankens teknologilaboratorium.

Avdeling kunst, kultur og skoles ansvarsområde er knyttet til samarbeid og koordinering av og med alle tilskuddsmottakere. Avdelingen jobber også direkte med kunst- og kulturfeltene gjennom fagansvarlige på hvert kunst- og kulturfelt, samarbeider med kulturskolen og utallige DKS-aktører. Her ligger også ansvar for store utviklingsprosjekt knyttet til elevmedvirkning og skoleledelse, og prosjekt som ser på sammenhengen mellom kunst, kultur og skole.

Stab kommunikasjon (nå Avdeling kommunikasjon og samfunnskontakt) har ansvar for intern og ekstern kommunikasjon samt å bidra til at Kulturtanken er orientert mot omgivelsene, og har god kontakt med ulike aktører i mange fora. Endringen fra 2017 til 2018 er at avdelingen har fått en kommunikasjonssjef og et mer utadrettet oppdrag, og ligger dermed ikke lenger direkte under direktøren som hennes stab.

Organisasjonskart 2017

Presentasjon av utvalgte hovedtall

Ved utgangen av 2017 hadde Kulturtanken 45 årsverk, mens antall årsverk ved inngangen til 2016 var 55.

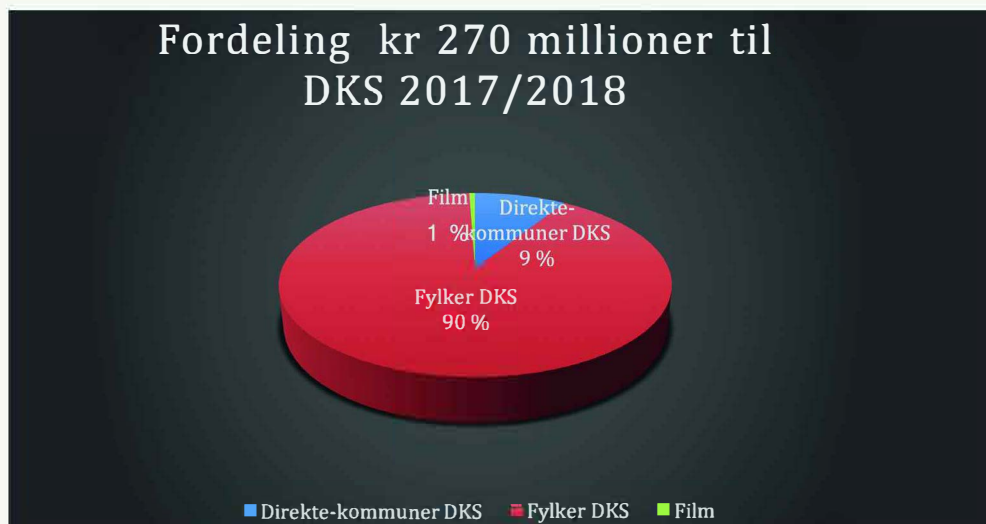
Kulturtanken følger kontantprinsippet slik det fremgår av økonomiregelverket, jf. prinsippnote i årsrapportens del 6. For 2017 var KUDs utgiftsbevilgning til Kulturtanken på kr 109,1 mill. Kontantregnskap for 2017 viser driftsutgifter på kr 105,8 mill., som innebærer mindreutgifter i 2016 på kr 3,3 mill. Videre viser inntektssiden inntekter på kr 21,9 mill., som er kr 1,6 mill. under rammen på kr 23,6 mill. Samlet mindreforbruk i 2016 utgjør til sammen kr 1,7 mill. Mindreforbruket har sin hovedforklaring i avviklingen av Kulturtankens internasjonale virksomhet, nærmer forklart i årsrapportens punkt 6.

Tildeling/ regnskap	2017		2016		Endring 2017/2016	
	Tildelt	Regnskap	Tildelt	Regnskap	Tildeling	Regnskap
Utgift	kr 109 127 000	kr 105 807 320	kr 163 445 000	kr 157 986 089	-kr 54 318 000	-kr 52 178 769
Inntekt	kr 23 578 000	kr 21 905 254	kr 31 374 000	kr 26 794 877	-kr 7 796 000	-kr 4 889 623
Netto	kr 85 549 000	kr 83 902 066	kr 132 071 000	kr 131 191 212	-kr 46 522 000	-kr 47 289 146

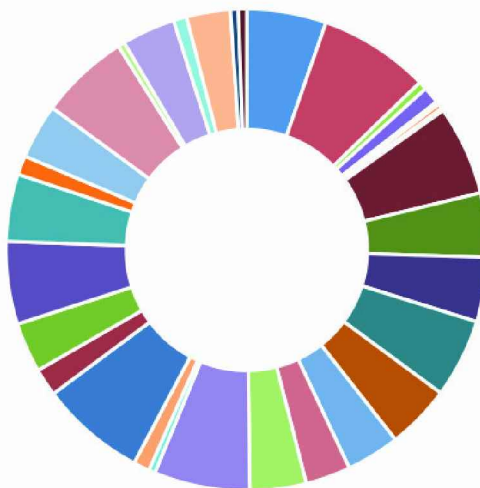
Fordeling av tippemidler

Kulturtanken forvaltet i 2017 kr 270 millioner til fordeling fra overskuddet fra Norsk Tipping. Midlene fordelte seg på følgende aktiviteter: Kr 268,5 millioner fordelt til Den kulturelle skolesekken for skoleåret 2017/2018. Av disse midlene ble kr 244,4 millioner fordelt til fylkeskommunene, og kr 24,1 millioner til ordningens – direktekommuner. Av midlene fordelt til fylkeskommunene utgjorde øremerkede midler til skolekonsertordningen kr 57 millioner. Videre ble kr 1,5 millioner fordelt som søkbare midler til film, jf. tidligere søknadsordning hos Norsk Filminstitutt.

Av tippemiddeltildelingen for 2017 gjenstår et beløp på kr 147 675, inkludert renteinntekter på kr 2 673. Restsaldoen skyldes at av andelen avsatt til film, ble det trukket tilbake søknader tilsvarende det resterende beløpet (restsaldoen). Det ble søkt om overføring av midlene til 2018.

Fordeling kr 270 millioner til DKS 2017/2018

■ Østfold fylkeskommune, kr 14 414 351	■ Akershus fylkeskommune, kr 20 034 889
■ Asker kommune, kr 1 520 247	■ Bærum kommune, kr 3 053 868
■ Eidsvoll kommune, kr 573 554	■ Lørenskog kommune, kr 899 981
■ Ås kommune, kr 454 323	■ Oslo kommune, kr 16 230 693
■ Hedmark fylkeskommune, kr 11 600 388	■ Oppland fylkeskommune, kr 11 690 852
■ Buskerud fylkeskommune, kr 14 325 379	■ Vestfold fylkeskommune, kr 11 620 226
■ Telemark fylkeskommune, kr 9 680 077	■ Aust-Agder fylkeskommune, kr 8 157 040
■ Vest-Agder fylkeskommune, kr 10 193 789	■ Rogaland fylkeskommune, kr 1 736 5136
■ Karmøy kommune, kr 1 176 374	■ Stavanger kommune, kr 2 921 831
■ Hordaland fylkeskommune, kr 19 142 796	■ Bergen kommune, kr 4 999 456
■ Sogn og Fjordane fylkeskommune, kr 9 035 658	■ Møre og Romsdal fylkeskommune, kr 14 978 376
■ Sør-Trøndelag fylkeskommune, kr 12 196 375	■ Trondheim kommune, kr 3 438 443
■ Nord-Trøndelag fylkeskommune, kr 9 944 619	■ Nordland fylkeskommune, kr 16 205 653
■ Bodø kommune, kr 1 208 467	■ Troms fylkeskommune, kr 9 680 090

Diagrammene beskriver fordeling av tippemidler, ikke Kulturtankens bevilgning over statsbudsjettet .

-----
1 Fordeling av spillemidlene omtales i en egen DKS-rapport i henhold til departementets krav innen 1. juni 2018.

Cezinando

1.3 Del III. Årets aktiviteter og resultater

Virksomhetens samlede aktiviteter i 2017 har handlet om siste runde av omstillingsprosessen, en styrt avvikling av Rikskonsertenes portefølje samt å bygge opp nye aktiviteter for DKS-ordningen og etaten Kulturtanken.

Også i 2017 har relativt store deler av aktivitetene knyttet til det som tilhørte Rikskonsertenes mål og oppgaver preget organisasjonens arbeid; gjennom skolekonserter, barnehagekonserter, internasjonal avdeling og Barnas verdensdager. Selv om dette fases ut må hver konsert, hver festival og hver avtale gjennomføres profesjonelt, og med den bemanningen som kreves.

Samtidig har vi iverksatt utallige aktiviteter, både når det gjelder kartlegging av styrings- og rapporteringssystem, dialog og informasjonsdeling, tilknytning til forskningsmiljø og utvikling av forprosjektet til en ny DKS-portal.

Mål 1: Effektiv og god forvaltning og styringsstruktur i Den kulturelle skolesekken

Oppnådde resultat:

■ OMSTILLING

Omstillingsprosessen i Kulturtanken ble avsluttet i 2017 i henhold til Kulturdepartementets krav og forventninger. Ny organisasjonsstruktur er etablert. Den består av direktør med stab, og tre avdelinger som ledes av nytilsatte avdelingsdirektører. En mindre justering er gjort i 2018. I omstillingsprosessen ble det iverksatt rekruttering av tilsatte med kunst-, kultur- og

pedagogisk kompetanse samt forvaltningskompetanse som skal sikre måloppnåelse i henhold til mandat og tildelingsbrev fra Kulturdepartementet.

■ STYRING OG RAPPORTERINGSSYSTEM

For å finne best mulig økonomimodell initierte Kulturtanken i 2017 en forskningspilot med Troms fylkeskommune. Gjennom regionale tilpasninger vil Troms fylkeskommune i 2017-2019 prøve ut en ny fordelingsmodell mellom fylke og kommuner.

Dersom flere ønsker å prøve ut ulike modeller, vil det åpnes opp for også å bruke 2019 til videre utprøving og kartlegging av ulike modeller. Deretter vil vi komme med anbefalinger til KUD om hvordan én eller flere nye helhetlige økonomimodeller kan se ut og implementeres.

Tildelingskriterium i henhold til nye fordelingsnøkler (infrastruktur, elevtall, folketall) ble vurdert ut fra to ulike modeller i 2017, men fordi skolekonsertordningen ikke avvikles i sin helhet før i 2018, og fylker og kommuner står foran store regionale endringer som vil kunne gi utslag på for eksempel endret infrastruktur eller telling av elever, ble det besluttet å bruke noe mer tid på dette arbeidet. Det ble derfor ikke utarbeidet nye fordelingsnøkler for ordningen i 2017.

Kulturtanken har i 2017 jobbet med å forbedre rutiner for rapportering for DKS-ordningen. Dette har vært gjort med stor grad av brukermedvirkning fra tilskuddsmottakere. Samtidig har vi jobbet med utvikling av DKS-portalen. I løpet av 2017 har verktøyet for rapportering blitt forenklet og forbedret, men et helhetlig system er først på plass

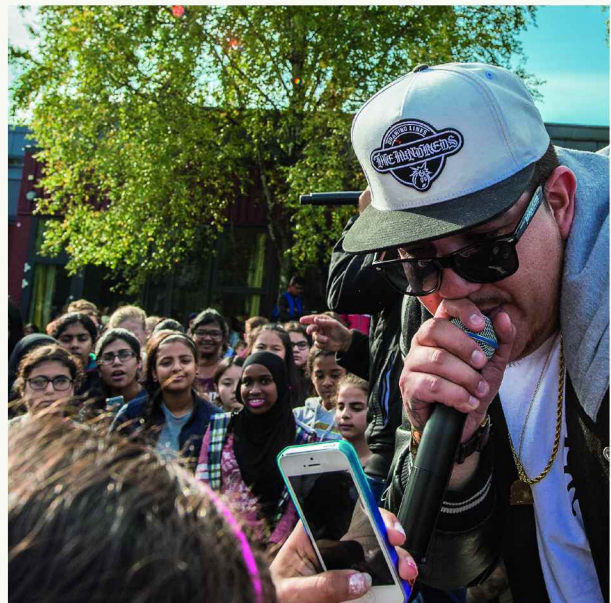
med ny portalløsning. Dette er tilskuddsmottakerne innforstått med. Hele rapporteringssystemet vil da endres, og det vil skilles mellom statistisk materiale og rapportering på tippemidler. Dette vil vi komme tilbake til Kulturdepartementet med nærmere informasjon om i 2018.

Forprosjekt for ny DKS-portal ble etablert i 2017. DKS-portalen blir et digitalt administrativt fagsystem som skal være en totalløsning for hele Den kulturelle skolesekken. Leveransekravet er definert, og er i første omgang begrenset til kjerneoppgaver. Forprosjektet i konseptfasen er ferdigstilt, og planlegging av hovedprosjektet er igangsatt. I forprosjektet har det vært sterkt fokus på brukermedvirkning. Kulturtanken søkte Difi om medfinansiering av portalløsningen, og mottok i begynnelsen av 2018 9,6 millioner.

Utover dette ble det i 2017 etablert arbeidsutvalg (AU) for direktekommuner og for fylkeskommuner. Kulturtanken har hatt

to møter med AU fylkeskommune, og et møte med AU direktekommune. Etatsdirektøren har i tillegg hatt møter med alle fylkeskultursjefene i fylkeskommunene og DKS-nettverket for direktekommunene. Kulturtanken har også i 2017 arbeidet med rutiner for styringsdialog med samtlige tilskuddsmottakere, som skal gjennomføres i 2018.

I juni 2017 oppnevnte Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet Kulturtankens første fagråd. Fagrådets medlemmer har bakgrunn fra kunst-, kultur- og utdanningssektoren. Rådet hadde to møter i 2017, hvorav et av møtene var en fellessamling for rådets medlemmer og Kulturtankens ledelse. Kulturtanken oppnevnte selv et Ungdomsråd i samarbeid med Elevorganisasjonen, Ungdom og Fritid og Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner. Ungdomsrådet har hatt to møter i 2017, hvorav et var sammen med Fagrådet.

■ INFORMASJONSDELING OG DIALOG

Kulturtanken arrangerte sin første årlige DKS-konferanse i januar 2017 for tilskuddsmottakere og andre DKS-aktører. Samlingen var lagt til Gardermoen, og ca 100 deltakere fra hele landet deltok. Innholdet var konsentrert rundt avklaring av den nye etatens mandat og oppdrag.

Arbeidet med informasjonsdeling og dialog har i tillegg foregått på ulike nivåer og arenaer i DKS-ordningen. Etatens direktør besøkte i 2017 Østfold, Telemark, Buskerud, Aust-Agder, Rogaland, Hordaland, Nordland og Sogn og Fjordane. Besøkene fortsetter i 2018, og vil også inkludere direktekommuner. I tillegg har direktøren, avdelingsdirektørene og andre medarbeidere holdt foredrag, deltatt på samlinger, paneldebatter og seminar. Eksempel på dette er foredrag om Kulturtanken og DKS for Norsk kulturskoleråd, Norges musikkhøgskole, KS, NOLF, NTO, Nasjonalmuseet, Frilansfrokost, med mer. Fagansvarlige har besøkt aktører og tilskuddsmottakere i hele landet, deltatt i debatter og seminar, og Kulturtanken har gjennomført produsentsamlinger for musikk-, kulturarv- og litteraturfeltet. I tillegg har vi hatt innspillmøter, strømmede seminar, brukerutvalg for økonomi og fordelingsnøkler, for referansegrupper, DKS-portalen samt møter med Kunstnernettverket, nettverksmøter med andre etater, og så videre. Kommunikasjonsavdelingen har etablert ny nettside, Facebookside, Twitterkonto, Snapchat, Instagram og informasjonsblogg for DKS-portalen samt at vi har tilsatt en egen person med ansvar for sosiale medier. Vi fører utallige dialoger med blant annet frie aktører i digitale fora. Kulturtanken har i 2017 inngått formelle samarbeidsavtaler med følgende aktører:

1. Kulturtanken og Norsk kulturskoleråd 2017 – 2020
2. Kulturtanken og Senter for kunst og kultur i opplæringen, Nord Universitet 2017 – 2020
3. Intensjonsavtale mellom Kulturtanken, Norsk kulturskoleråd, UKM og Ungdom og Fritid 2017–2020. Det er avholdt tre møter per avtaleområde i 2017.

■ PROSJEKT 2018

I forbindelse med nedleggingen av Rikskonsertene var utfasingen av skolekonsertordningen en vesentlig og kritisk del av oppdraget. I september 2016 ble det derfor igangsatt et omfattende prosjekt styrt fra Kulturtanken, som beskrev hvordan og når hvert enkelt fylke skulle overta musikkproduksjonen, og med det midler. Fordi den totale utfasingen av konsertordningen skulle ta to år og være ferdigstilt i sin helhet 1. august 2018, ble navnet «Prosjekt 2018».

Skolekonserter

15 av 19 fylker tok over ansvaret for musikktilbudet fra våren 2017. Oslo tok over 100 % av turneene fra høsten 2017. I skolekonsertsesongen 2017/2018 leverer Kulturtanken konserter i tre fylker: Møre og Romsdal, Rogaland og Vest-Agder. I dette arbeidet har vi tilstrebet bredde og mangfold, og programmering er gjort i dialog med fylkenes ønsker og behov. Produksjoner har fått hjelp til bearbeiding, og Kulturtanken har fulgt opp med produsentassistanse for å sikre kvalitet i hele landet. De fleste fylkene har fått teknisk bistand ved lån av lydanlegg eller kompetanseheving. Med utfasing av skolekonsertordningen utfases også utstyret fra Kulturtanken.

Barnehagekonserter

Rikskonsertene hadde en tilleggsavtale med 12 fylkeskommuner om medfinansiering av barnehagekonserter. Denne avtalen fases ut parallelt med prosjekt 2018. I april 2017 gjennomførte Kulturtanken, Norsk kulturskoleråd og Senter for kunst og kultur i opplæringen konferansen KYKELIKY i Stjørdal, med fokus på kunst, kultur og kreativitet. Rundt 170 deltakere fra fagområdene barnehage, kulturskoler og utdanningsinstitusjoner deltok. Samarbeidet mellom de tre partene forsetter i 2018, under prosjektet «Kulturbarn 0–8 år».

Barnas verdensdager

Barnas verdensdager (BVD) var i 2017 en minifestival for barn og familier med arrangementer i alle landets fylker, gjennomført på 17 ulike steder i landet. Barnas verdensdager har fokus på det flerkulturelle, og inneholder aktiviteter, verksteder, forestillinger og konserter med kulturuttrykk fra mange ulike deler av verden. Fra og med 1.1.2018 er BVD overført til Oslo World gjennom en virksomhetsoverdragelse.

Internasjonalt arbeid

Kulturtanken videreførte i 2017 samarbeidsavtalene med lokale partnere via norske utenriksstasjoner i Kina, India og Sri Lanka, i våre internasjonale avtaler.

Denne virksomheten inngikk i rammeavtalen mellom Utenriksdepartementet og Kulturtanken. Samarbeidet med Utenriksdepartementet avvikles etter 2017, da denne virksomheten ikke inngår i det nye mandatet for Kulturtanken. Annet halvår av 2017 har gått med til å tilrettelegge best mulig for en god avslutning og finne eventuelle videreføringer for deler av programmet hos andre aktører. Kulturtanken har også deltatt som samarbeidspartner med Førdefestivalen for siste runde av det årlige internasjonale talentutviklingsprogrammet, Talent. Programmet er for unge folkemusikkutøvere fra utviklingsland, og inngår i festivalprogrammet.

Mål 2: Høy kunstnerisk og formidlingsmessig kvalitet på tilbudet i Den kulturelle skolesekken innen alle kunstretninger, som også bidrar til å fremme mål i opplæringen.

Oppnådde resultat:

■ LOKALE FAGRÅD OG NASJONALE FAGUTVALG

Det ble foretatt en grundig kartlegging og utredning av et system med å opprette lokale fagråd (arbeid med kvalitet lokalt) og nasjonale fagutvalg (arbeid med kvalitet nasjonalt), gjennom blant annet risikovurdering og kostnadsanalyse. Ut fra vurderingen konkluderte vi med at 1) vi manglet nok kompetanse i egen organisasjon, og 2) kostnaden ble for høy til å kunne iverksette disse tiltakene uten videre analyse. Konklusjonen vår mot slutten av 2017 ble at vi valgte å opprette en pilot om kvalitet i lokalt fagrådsarbeid i samarbeid med Oslo kommune samt etablere nasjonale ressursgrupper for kvalitetsarbeid innen alle fagfelt i 2018.

■ STIMULERE TIL OG SYNLIGGJØRE FORSKNING

Kulturtanken har aktivt jobbet med både å stimulere til og synliggjøre forskning i 2017. Dette har foregått på ulike arenaer, men med ansvar plassert i Avdeling for forskning og utvikling.

DiSko

Vårt største samarbeidsprosjekt er DiSko, et fireårig forskningssamarbeid med Høgskulen på Vestlandet (2016-2020) finansiert gjennom Norsk forskningsråd med 7,4 millioner kroner, eid og drevet av Kulturtanken. DiSko er et innovasjonsprosjekt

hvor man ønsker å imøtekomme utfordringene relatert til eierskap og integrering av skolekonserter. I 2017 arrangerte vi prosjektets første internasjonale konferanse «Arts and Education 2017: Integration or Separation». Til prosjektet ble det i 2017 knyttet masteroppgaver og doktorgradprosjekt. Det ble også publisert to rapporter: Tilstandsrapport 1, DiSko 2017 og Intensjonsrapport 1, DiSko 2017.

Art of Learning

Art of Learning er et samarbeid vi deltar i med Oppland fylkeskommune. Art of Learning er en forskningspilot med mål om å undersøke om mangfoldig kunstbaserte læringsprogram i skolen kan ha effekt på barns eksekutive funksjoner.

Prosjektet hadde oppstart høsten 2017, med avslutning og sluttrapport i 2018. Kulturtanken skal arrangere en FoU-konferanse høsten 2018, der denne rapporten fremlegges. Kulturtanken bidrar både med finansiering og kompetanse i dette prosjektet.

KROM (forprosjekt)

KROM (Kropp i Rom) er et samarbeid mellom Høgskolen i Østfold - lærerutdanningen, DKS Østfold, Høgskolen for dansekunst (HFDK, Oslo), barneskoler i Østfold og Kulturtanken. KROM er en kunstpedagogisk metode utviklet av Rom for dans, der amatører og profesjonelle dansere samarbeider om å skape dans som likestilte deltakere.

I forprosjektet er målet å utvikle en ny metode for samhandling i DKS gjennom analyser av erfaringer fra 2015-2018. Kulturtanken bidro i 2017 både med kompetanse og finansiering. Videre er det søkt det finansiering fra Oslofjordfondet, innvilget tidlig i 2018.

Leveransen i 2018 skal være en publikasjon om kunstneriske metoder i lærerutdanningen (HiØ) samt en publikasjon om KROM-prosjektet (HDK).

■ EKSEMPEL PÅ ANDRE TYPER SYNLIGGJØRING

Fredagsseminar: Kulturtanken har i 2017 iverksatt strømmede seminar, Fredagsseminar, med åpen deltakelse. I 2017 har vi hatt ett slikt seminar. Kim Baumann Larsen leverte en rapport bestilt av Kulturtanken om VR og AR i DKS, og holdt på bakgrunn av den et åpent seminar med svært god deltakelse. I 2018 vil vi utvikle dette konseptet videre.

Nasjonaljubileet 2030 - Norge i tusen år.

Kulturtanken har inngått samarbeid med Stiklestad Nasjonale Kultursenter.

Kunsttanken laboratorium - kunstlab.

Kulturtanken har mottatt besøk av mange aktører i vår kunstlab i 2017, for eksempel Kulturrådet, Riksarkivet, Nasjonalmuseet, Ungdomsrådet, Fagrådet, skoleelever og kulturminister Trine Skei Grande. Vi har blant annet utviklet ulike demoer, og planlegger å utvikle Kunsttanken laboratorium videre i årene som kommer.

Det Digitale Kulturhus (i regi av Ung Kultur Møtes).

Et samarbeid om utvikling av digital portalløsning med UKM.

Norsk barnebokinstitut (NBI) - publikasjoner.

Samarbeid med Norsk barnebokinstitut om leveranse av publikasjoner innenfor "Litteraturformidlingens arenaer"; skrive, formidle og oppleve. Kulturtanken bidrar med kompetanse og finansiering. Samtlige publikasjoner ligger på våre nettsider, og deles i sosiale medier når de er klare.

■ EKSEMPEL PÅ ANDRE TYPER SYNLIGGJØRING

Fredagsseminar: Kulturtanken har i 2017 iverksatt strømmede seminar, Fredagsseminar, med åpen deltakelse.

■ NYE FORMIDLINGSMODELLER

Kulturtanken gikk i 2017 inn i et forprosjekt med Odda kommune og Hordaland fylkeskommune for å undersøke om Frode Gryttnes litteraturvandring under Litteratursymposiet i Odda kan digitaliseres. Målet er å stimulere til nye formidlingsmodeller, og at elevene kan bidra med egne tekster.

I 2017 inviterte vi til samarbeidsprosjekt knyttet til prosjekt «Nye formidlingsmodeller». Vi mottok flere henvendelser om dette, blant annet fra Museet i Tromsø og Teatret Vårt i Molde. Alt i samarbeid med tilskuddsmottakere i de ulike fylker. Disse prosjektene vil iverksettes i 2018.

■ UTVALG FOR Å SE SAMMENHENG MELLOM KUNST, KULTUR OG SKOLE

Kulturtanken har jobbet for å få til et partssammensatt utvalg mellom kunst, kultur og skolesektor. Vi har hatt møter med Utdanningsforbundet og DKS-utvalget i Kunstnernettverket for å diskutere mulighetene for en eller flere workshops som dreier seg om kvalitet i kunsten og læreplantilknytning.

Mål 3: Samarbeid med kultur- og utdanningssektor om innhold og kvalitet i Den kulturelle skolesekken

■ PILOTER OG SAMARBEID MED SEKTORENE – KUNST, KULTUR OG UTDANNING

Som vist til under punkt to har Kulturtanken innledet samarbeid med Høgskolen i Østfold, Høgskolen for dansekunst og Høgskulen på Vestlandet, og vært i dialog med Kunstakademiet i Tromsø, Universitetet i Bergen og Kunsthøgskolen i Oslo. Vi har også deltatt og holdt foredrag for lærerstudenter på HiOA (OsloMet). Pilotprosjekt som er under utvikling i 2017 er spesielt rettet mot samiske produksjoner. Her har vi konkret inngått avtaler med Sametinget og Samiske senter for samtidskunst, Troms fylkeskommune, Finnmark fylkeskommune og Tromsø kommune. Trøndelag og Hedmark fylkeskommuner har meldt sin interesse for prosjektet i 2018. I tillegg har vi samarbeidet med Odda, Hordaland fylkeskommune og Sogn & Fjordane, som vist til i punkt to.

Kulturtanken avviklet i oktober en innspillskonferanse om skolen som kulturbygg, med stort oppmøte. I tillegg var Kulturtanken vertskap for det nordiske nettverket innen kunst og kultur i skolen i forbindelse med at Norge var vertskap for Nordisk ministerråd. Temaet her var “På hvilken måte kan barn og unge være en samarbeidspart i arbeidet med kunst, kultur og skole?”. Deltakerne var fra kunst-, kultur- og skolefeltet i de nordiske landene. Opprettelsen av Ungdomsrådet har også vært en viktig prioritering i arbeidet med kompetansedeling, og rådet har allerede møtt flere instanser og er invitert til å delta i ulike fora.

Kulturtanken sitter i styret i Groruddalsatsningen, og vil der være en aktiv pådriver for kunst, kultur og oppvekstvilkår. I tillegg har Kulturtanken deltatt på flere samlinger på skoler, og holdt innlegg på større konferanser knyttet til skolefeltet, for eksempel SETT-konferansen på Lillestrøm høst 2017.

1.4 Del IV. Styring og kontroll i virksomheten

Kulturtanken utredet og kartla i 2017 interne kontroll- og styringssystem etter overgangen fra Rikskonsertene til Kulturtanken. På den bakgrunn ble det lyst ut, og bestilt, ekstern bistand for å foreta en helhetlig kartlegging av etatens nye kontrollspenn og ansvar samt myndighetsområde. Dette ble gjort for å bygge opp et helhetlig risikostyring- og kontrollsystem for virksomheten. I internarbeidet som startet opp i 2017 har vi prioritert retningsgivende og overordnede dokumenter, og dette synliggjøres i virksomhetsplan for 2018. Revidering av eksisterende rutiner og utarbeidelse av nye har vært en sentral oppgave.

■ HMS

Kulturtanken er en IA-bedrift. Ledelse, tilsatte, tillitsvalgte og verneombud er viktige i arbeidet for å styrke HMS-arbeidet i organisasjonen. Kulturtanken hadde per 31.12.2017 totalt 45 heltidsstillinger. Sykefraværet i 2017 utgjorde 4,44 %. Sykefraværet i 2015 var på 5,5% og i 2016 på 3,9%. Økningen på 0,5 % i 2017 skyldes to enkelttilfeller av langtidssykefravær. Korttidssykefraværet er svært lavt, i gjennomsnitt 0,41 % både i 2016 og i 2017.

I det følgende er målene og status for måloppnåelse for HMS-arbeidet for 2017 beskrevet:

1. Kulturtanken iverksatte revisjon av plan for systematisk HMS-arbeid. Tiltak og resultat med særskilt fokus på helsefremmende arbeidsmiljø. Det ble søkt om, og innvilget, tilskudd fra NAV til forebyggende og helsefremmende aktiviteter.
2. Kulturtanken skal sikre ansattes medvirkning i arbeidsmiljøet. For å oppnå dette ble AMU videreført selv om virksomheten har under 50 ansatte.

3. Kulturtanken skal opprettholde lavt sykefravær. God dialog med NAV under omstillingsprosessen og i forbindelse med oppfølging av langtidssykemeldte.

4. Kulturtanken skal rekruttere nye ressurser som skal løse etatens nye oppdrag. Ny ledergruppe og medarbeidere er nå ansatt. Disse har variert bakgrunn, både som kunstnere/utøvere og som tjenestepersoner fra offentlig sektor.

5. Kulturtanken skal skape en felles forståelse for arbeidsmetoder og prosesser. Det var bred involvering av de ansatte i arbeidet med å utarbeide Kulturtankens strategi og virksomhetsplan. Kulturtanken har lagt vekt på prosjektbasert arbeid, og tatt i bruk metoden for Lean effektivitetsflyt, som et forprosjekt i en av avdelingene.

■ PROGRAM FOR STYRING OG LEDELSE I STATEN TAR FOR SEG FEM TILTAKSOMRÅDER

Bedre ledelse: Kulturtanken har i 2017 rekruttert nye avdelingsdirektører med variert kompetanse og utdanningsbakgrunn. Samtlige har lang ledererfaring innenfor ulike forvaltningsnivå og sektorer.

Bedre styring: Tildelingsbrevet fra Kulturdepartementet og tilskuddsbrevet fra etaten til tilskuddsmottakere er viktige styringsdokumenter. Kulturtanken har igangsatt utforming av strategiplan og virksomhetsplan. Det har vært fokus på bred involvering og medvirkning.

Bedre samordning: Et viktig bidrag til god samordning er tilretteleggingen av en nasjonal DKS-portal. Hensikten med et administrativt system er å bidra til bedre samhandling, effektivisering, forenkling og gjenbruk av data.

Strategisk bruk av IKT: Kulturtankens ledelse og ansatte har solid kompetanse innenfor IKT. Etatsdirektøren i Kulturtanken er oppnevnt som medlem til digitaliseringsutvalget ved Kulturdepartementet. Etaten har nylig tilsatt en IKT-leder, og har opprettet eget personvern/GDPR-utvalg.

Bedre beslutningsunderlag: Prosjektbasert styring har vært en foretrukket arbeidsmetode. Prosjektveiviseren er et sentralt verktøy for oppfølging og styring. Det er ikke laget en egen plan for oppfølging av programmet da ledergruppen var ny i 2017.

■ LIKESTILLING

Kulturtankens personalpolitikk bygger på medarbeidernes likeverd uavhengig av kjønn, alder, funksjonsevne, religion, kulturelle forskjeller og seksuell orientering. Kulturtanken er en IA-bedrift som legger til rette for medarbeidere med spesielle tilretteleggingsbehov.

Kulturtanken har et bevisst mål om å rekruttere medarbeidere med flerkulturell bakgrunn. I forbindelse med rekrutteringsarbeidet i 2017 ble det ansatt tre nye medarbeidere med minoritetsbakgrunn, hvorav en er avdelingsdirektør. Det var også et mål å oppnå god kjønnsbalanse ved rekruttering av nye medarbeidere og ledere, hvilket anses være oppnådd. (Beregnet med utgangspunkt i faktisk utbetalt lønn.)

	Totalt*		Lederstillinger*		Øvrige stillinger*	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Kjønnsfordeling - alle ansatte	54,5	45,5	66,6	33,4	43,9	56,1
Kjønnsfordeling - heltidsansatte	54,5	45,5	66,6	33,4	43,9	56,1
Kjønnsfordeling - deltidsansatte	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt
Gjennomsnittslønn (i 1000 kr)	621	606	910	938	589	591

■ LÆRLINGORDNINGEN

Kulturtanken er knyttet til Statens opplæringskontor for statlige virksomheter. Virksomheten ble godkjent lærebedrift 22.12.2017 for kontor- og administrasjonsfag og IKT servicefag. Etaten er klar for å ta imot sin første lærling høsten 2018.

■ SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Virksomheten har oppdatert sin beredskapsplan i 2017 og gjennomført en ny risiko- og sårbarhetsanalyse. I tillegg klargjorde etaten en tabletop-øvelse (teoretisk øvelse), hvor den nye beredskapsgruppen skulle øve på sine roller og håndtering av krisen. Øvelsen ble utsatt til første halvdel av 2018.

■ REVISJONSMERKNADER FRA RIKSREVISJONEN

Merknaden som følge av ettergivelse av krav til Sabreen Association for Artistic Development, har medført at Kulturtanken har skjerpet rutinen for nedskrivning av fordringer. Alle tapsføringer skal godkjennes av ledelsen, samt søkes tapsført hos departement. Videre ble det besluttet at ansvaret for økonomisk rapportering for internasjonale samarbeid legges til økonomisjef fra og med 1. januar 2017. Dette ansvaret lå tidligere i Internasjonal avdeling (avdelingen er avviklet pr. 31. desember 2016).

■ RAPPORTERING FELLESFØRINGER 2017

I Kulturtanken har vi i 2017 hatt spesielt fokus på å knytte til oss fagkompetanse innenfor teknologi. Det har vært nødvendig og ønskelig for å kunne imøtekomme nye krav og forventninger i fagfeltet vi har spesielt ansvar for, og for å kunne jobbe med prosessforbedring og effektivisering i egen organisasjon. Etatens direkte tjenester er først og fremst rettet inn mot fylker, kommuner, utøvere og andre tilbydere av kunst- og kulturtilbud som kan inngå i Den kulturelle skolesekken.

Gjennom digitalt førstevalg har vi blant annet nye arrangementsløsninger for påmelding og evaluering av konferanser og seminarer. Dette gir raskere og bedre tilgjengelighet, forenkling og mindre ressursbruk, både for brukere og etaten selv.

Rapporteringssystemet for spillemidlene er også revidert. Hensikten har vært å forenkle innsamling av relevante data, og å klargjøre for deling og videre bruk i utvikling og forskning.

Når ny DKS-portal er klar til bruk, vil den gamle løsningen likevel fases ut. Effektiviseringsgevinsten av ny DKS-portal slik den er belyst av Rambøll er anslått til å gi en samfunnsøkonomisk gevinst

på 100 millioner over en tiårsperiode. Den økonomiske gevinsten av prosjektet vil tilfalle tilskuddsmottakerne. Tiltaket vil bidra til betydelig kvalitetsheving i arbeidsflyt, tilgangen til informasjon og deling av data. En viktig målsetting er å flytte ressurser fra administrative oppgaver til operativt nivå. Statens overordnede arkitekturprinsipper legges til grunn i utviklingsarbeidet.

I 2017 har vi iverksatt en kartlegging av digitale tjenester som Kulturtanken skal tilby i fremtiden og sett på hvilke innloggingsmuligheter som egner seg for disse. ID-portalen, Feide og Altinn er ulike alternativ vi vil teste ut i 2018. Etaten har vurdert behovet for bruk av digital postkasse. Siden Kulturtanken ikke har innbyggerne som sine primære tjenestemottakere, har vi foreløpig valgt å ikke implementere dette. Det er satt ned et internt utvalg som arbeider med informasjonssikkerhet, arkiv og personvernlovgiving (GDPR). Arbeidet ledes av jurist og IKT-leder, og her vil vi se på bruk av digital postkasse i en større helhetlig sammenheng. I året som har gått har vi også utviklet en sourcingstrategi. Denne vil implementeres i vårt strategiske arbeid i løpet av 2018.

Kulturtanken bruker skytjenester på en rekke områder, som kontorstøtte, datalagring og videostreaming. Det har vært særlig fokus på å øke bruken av videokonferanser for å effektivisere tidsbruk, et tiltak som også har klare miljøgevinster. Etaten har medarbeidere med prosjektstyringssertifiseringer, og Difis prosjektveiviser er implementert i virksomhetens arbeid med prosjekter. Metodikken bidrar til økt fokus på ressursstyring og gevinstrealisering.

Vi er godt i gang med arbeidet med prosessforbedring og effektivisering, men har mange rutineforbedringer som skal gjøres i årene som kommer.

1.5 Del V. Vurdering av framtidutsikter

Kulturtanken er nå godt rustet til å ta hånd om fremtidige utfordringer og bidra til å skape nye muligheter på DKS-feltet. Både skolen og kunsten er begge i gjennomgripende endringer.

Globalisering og teknologisk utvikling endrer samfunn og utdanning, og åpner opp nye muligheter og gir nye utfordringer. Som følge av dette gjennomgår skolen en av de største endringer på lang tid, blant annet gjennom prosessen med fagfornyelsen.

Den kulturelle skolesekken skal samspille med målene i læreplanen. En av utfordringene vi ser er at mange av aktørene i DKS ikke er del av de prosesser som finner sted i skolen, og dermed har et bilde av skolen slik den selv var da de var elever. Skolen på sin side er opptatt av sine leveranser, og er ikke alltid like oppmerksom på DKS og mulighetene som ligger der for å nå målene i læreplanene. Mulighetsrommet for utvikling ligger i å få til en sterkere kobling og forståelse for hverandre, både fellespunkter og særegenheter. Kunsten må møte elevene på kunstens premisser, men samtidig også på elevenes. I tida framover vil dette være et viktig område for Kulturtanken å jobbe med, og med ny kompetanse inn i organisasjonen er vi nå rigget for å jobbe direkte rettet mot disse problemstillingene, blant annet gjennom store nasjonale samarbeidsprosjekt som er i gang fra 2018.

En av de store endringene for både skole og kunst er teknologisk utvikling. Dette gjenspeiles i fagfornyelsen og er et mulighetsrom der Kulturtanken vil bidra til pilotering sammen med tilskuddsmottakere og DKS-aktørene, utfordre tankesett, koble mennesker sammen, danne nye nettverk og være en drivkraft for entreprenøriell tenkning i DKS. Vi har derfor etablert Kunsttankens laboratorium, og utvikler dette med utstyr og kompetanse for å bistå DKS-feltet.

Kulturtanken er også godt rustet til oppgaven med å skape arenaer for kunnskapsdeling, informasjon og samarbeid, bidra til koordinering, ta ansvar for store nasjonale oppgaver som en DKS-portal, samle forskningsfeltet for kunst til barn og ungdom samt kartlegge og lage kvalitetsparameter for ordningen sett under ett. Kulturtankens fagansvarlige og FoU-avdeling skal jobbe med det operative feltet og bidra til at erfaring blir til kunnskap for alle tilsatte i DKS, for alle tilskuddsmottakere, forskningsmiljøer, KUD, KD og andre interessenter. På den måten vil vi kunne si noe om verdien av kunst og kultur på et kunnskapsbasert grunnlag, og ta faktabaserte beslutninger om DKS i fremtiden.

1.6 Del VI. Årsregnskap

ÅRSREGNSKAP

Årsregnskapet utgjør del 6 i årsrapporten til Kulturdepartementet. Regnskapet er ført etter kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kulturdepartementet i instruks om økonomistyring. Regnskapet skal gi et dekkende bilde av Kulturtankens bevilgninger og regnskapsførte utgifter og inntekter.

Vurderinger av vesentlige forhold

Kulturtanken disponerte i 2017 en samlet tildeling, på kap. 325 – Allmenne kulturformål, på kr 109,1 mill., inkludert overføring av kr 2,2 mill som følge av mindreforbruk i 2016. Regnskapet for 2017 viser et forbruk på kr 105,8 mill. Inntektene på kap. 3325 – Allmenne kulturformål, med en ramme på kr 23,6 mill., viser inntekter på til sammen kr 21,9 mill., og mindreinntekter på kr 1,6 mill. Resultatet gir en samlet netto mindreutgift på kr 1,7 mill. Mindreutgifter i 2017 skyldes forsinkelse i overføring av om lag 0,7 mill. kr til Nordland fylkeskommune i forbindelse med skolekonsertgjennomføring, en forsinkelse som følge av bankfeil ved betaling i desember 2017. Utsatt betaling av 6. termin 2017 til SPK forsikring på om lag kr 0,4 mill. kr. Begge disse utbetales i januar 2018. Resterende mindreforbruk, om lag kr 2,1 mill. kr skyldes avvikling av internasjonal virksomhet. Kulturtankens avtaler

med Utenriksdepartementet er avsluttet i 2017 og fornyes eller forlenges ikke. Redusert aktivtetsnivå gjenspeiles i Kulturtankens mindreforbruk med om lag 1,7 millioner kroner, som følge av avslutning av samarbeid i Sri Lanka, India, Kina, Sør-Afrika og Palestina.

Etter avslutning av forskingsprosjekt i samarbeid med Telemarksforskning gjenstår kr 50 000 på post 21.

I forbindelse med omstillingen av organisasjonen fra Rikskonsertene til Kulturtanken har virksomheten søkt Kulturdepartementet om resterende kr 2,0 mill. av totalt kr 6,0 mill. til rådighet fra Kulturdepartementet i omstillingsmidler. Midlene inntektsføres på kap. 3325 – Allmenne kulturformål i 2018, forbruket fordeler seg i 2017 etter følgende aktivitet:

Aktivitet knyttet til omstilling	Forbruk 2017
Profilering	kr 26 527
Kurs og seminarer	kr 127 870
Annonsering	kr 240 524
Juridisk bistand	kr 53 875
Kjøp av tjenester til rekruttering	kr 743 597
Kjøp av tjenester til organisasjonsutvikling	kr 479 646
Total	kr 1 672 039

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for Kulturtanken er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2014. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

Regnskapet følger kalenderåret.

- a) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- b) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet.

Kulturtanken er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt

nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Kulturtanken har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som Kulturtanken har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser Kulturtanken står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Artskontorapporteringen

Artskontorapporteringen viser regnskapstall Kulturtanken har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Kulturtanken har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres, og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen. Note 7 til artskontorapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Kulturtanken
Den kulturelle
skolesekken
Norge

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2017

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merutgift (-) og mindreutgift
0325	Driftsutgifter	01		1,3	109 127 000	105 807 320	3 319 680
0325	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter	21			300 000	250 000	50 000
<i>Sum utgiftsført</i>					109 427 000	106 057 320	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3325	Inntekter	01		1,6	23 578 000	21 905 254	-1 672 746
5309	Tilfeldige inntekter - ymse	29			0	58 893	
5700	Arbeidsgiveravgift	72		2	0	5 410 684	
<i>Sum inntektsført</i>					23 578 000	27 374 831	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						78 682 489	
Kapitalkontoer							
60047701	Norges Bank KK /innbetalinger					36 565 344	
60047702	Norges Bank KK/utbetalinger					-115 372 936	
703802	Endring i mellomværende med statskassen					125 103	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
					31.12.2017	31.12.2016	Endring
703802	Mellomværende med statskassen				-1 404 292	-1 529 395	125 103

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Virksomhet: CG - Kulturtanken

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0325, post 01	2 292 000	106 835 000	109 127 000
0325, post 21	300 000		300 000
3325, post 01		23 578 000	23 578 000
			0

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0325, post 01		3 319 680		3 319 680				3 319 680	5 456 350	1 646 938
3325, post 01				0	-1 672 742			-1 672 742		
0325, post 21		50 000		50 000				50 000		50 000

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Kap 320 Allmenne kulturformål
Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kr 300 000

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2017

	Note	2017	2016
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	5 579 000	10 256 110
Salgs- og leieinntekter	1	571 554	719 375
Andre inntekter	1	0	0
<i>Sum inntekter fra drift</i>		6 150 554	10 975 485
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	43 372 952	51 784 366
Andre utbetalinger til drift	3	35 833 357	46 534 383
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		79 206 308	98 318 749
Netto rapporterte driftsutgifter		73 055 754	87 343 264
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	-501	24 760
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		-501	24 760
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	1 060 286	831 159
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	13 439	15 778
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		1 073 725	846 937
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 074 226	822 177
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	15 754 700	15 794 220
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		15 754 700	15 794 220
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	25 776 786	58 819 991
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		25 776 786	58 819 991
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		58 893	74 822
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		5 410 684	5 881 340
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		0	0
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-5 469 577	-5 956 162
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		78 682 489	125 235 051
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
Eiendeler og gjeld		2017	2016
Fordringer		70 000	144 000
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-1 654 870	-2 107 445
Skyldige offentlige avgifter		147 835	0
Annen gjeld		32 743	434 050
Sum mellomværende med statskassen	8	-1 404 292	-1 529 395
* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.			
** Spesifiser og legg til linjer ved behov.			

Virksomhet: CG - Kulturtanken**Note 1 Innbetalinger fra drift**

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra andre departement	4 715 000	6 065 693
Andre tilskudd og overføringer	864 000	4 190 417
<i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	5 579 000	10 256 110
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt tjenester, utenfor avgiftsområdet	391 250	219 375
Tilfeldige inntekter	180 304	500 000
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	571 554	719 375
<i>Andre innbetalinger</i>		
<i>Sum andre innbetalinger</i>	0	0
Sum innbetalinger fra drift	6 150 554	10 975 485

Virksomhet: CG - Kulturtanken

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2017	31.12.2016
Lønn	28 200 313	32 901 975
Arbeidsgiveravgift	5 410 684	5 881 340
Pensjonsutgifter*	3 157 287	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-1 328 152	-1 979 115
Andre ytelser	7 932 819	14 980 166
Sum utbetalinger til lønn	43 372 952	51 784 366
Antall årsverk:	46	49

* Nærmere om pensjonskostnader

For virksomheter som er omfattet av rundskriv R-118

Fra og med 1.januar 2017 betaler virksomheten pensjonspremie til SPK. For 2017 er arbeidsgivers andel av pensjonspremien 12 prosent.

Virksomhet: CG - Kulturtanken**Note 3 Andre utbetalinger til drift**

	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	8 497 071	6 121 709
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	27 584	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 222 011	1 320 567
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	354 241	714 820
Mindre utstysanskaffelser	796 440	377 127
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 498 152	725 103
Kjøp av fremmede tjenester	13 401 342	20 530 847
Reiser og diett	5 640 216	12 557 849
Øvrige driftsutgifter	4 396 299	4 186 362
Sum andre utbetalinger til drift	35 833 357	46 534 383

Virksomhet: CG - Kulturtanken

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	-501	-412
Valutagevinst	0	25 171
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	-501	24 760

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	13 439	15 778
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	13 439	15 778

Virksomhet: CG - Kulturtanken**Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer**

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 060 286	831 159
Sum utbetaling til investeringer	1 060 286	831 159

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Virksomhet: CG - Kulturtanken

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2017	31.12.2016
Overføringer fra kommuner	15 754 700	15 794 220
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	15 754 700	15 794 220

Virksomhet: CG - Kulturtanken

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2017	31.12.2016
Tilskudd til fylkeskommuner*	25 776 786	58 819 991
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	25 776 786	58 819 991
<p>* Reduksjon som følge av omlegging av virksomhet, midler tildelt som del av DKS ordningen fra og med 2017. I alt kr 57 mill. konvert til DKS midler fra Kulturtankens bevilgning i 2017. Overføringer til fylkekommunen i 2017 utgjør andel overtagelse av skolekonsertordningen i 2017, ordningen opphører i august 2018.</p>		

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2017	31.12.2017	Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	2 540 556	0	2 540 556
Andre fordringer	70 000	70 000	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	2 610 556	70 000	2 540 556
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-1 605 883	0	-1 605 883
Skyldig skattetrekk	-1 595 525	-1 654 870	59 345
Skyldige offentlige avgifter	147 835	147 835	0
Annen kortsiktig gjeld	-2 010 486	32 743	-2 043 229
<i>Sum</i>	-5 064 060	-1 474 292	-3 589 768
Sum	-2 453 504	-1 404 292	-1 049 212

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2017							0
* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.							

Ved utfylling av note 8, del B skal tall fra selskapets siste avlagte årsregnskap benyttes. Det vil forekomme at selskap som virksomheten har eierandeler i ikke har offentliggjort sitt årsresultat før virksomhetens frist for oversendelse av årsrapport med tilhørende årsregnskap (så snart det foreligger og innen 15. mars). Ved utfylling av noten kan dere benytte tall fra selskapets årsregnskap for året før. Om det ikke benyttes regnskapstall fra siste år bør dette opplyses om i noten.

KULTURTANKEN - DEN KULTURELLE
SKOLESEKKEN NORGE
Org. nr.: 974761114

Riksrevisjonens beretning

Til Kulturtanken - den kulturelle skolesekken Norge

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Kulturtankens årsregnskap for 2017. Årsregnskapet består av ledelseskommentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2017.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 78 682 489 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Kulturtankens årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2017 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2017, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAIs etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAIs etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–IV). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen. Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999), alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde

Vi kommuniserer med ledelsen, og informerer det overordnede departementet, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss med moderat sikkerhet om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 17.04.2018

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Harald Haugen
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur